

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	8395 Соціологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	054 Соціологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8395
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Борюшкіна Оксана Володимирівна, Гресь Катерина Володимирівна, Колісник Лариса Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	04.10.2022 р. – 06.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49624>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/50018>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

В процесі акредитаційної експертизи експерти засвідчили у високому рівні професіоналізму НПП, які забезпечують реалізацію даної освітньої програми. Найголовніше, що аналізуються соціо-культурні сучасні проблеми непростого регіону, які враховуються потім при підготовці в УжНУ здобувачів вищої освіти ОП "Соціологія". Тобто ОП враховує значний попит на ринку праці, в державному секторі на соціологів, тісно співпрацює з роботодавцями регіону, ініціює та реалізує, в тому числі за участі здобувачів, регіональні та міжнародні дослідницькі, соціально-культурні проекти із вивчення та оптимізації конфліктного потенціалу регіону, міжкультурної та міжетнічної взаємодії, питань адаптації внутрішньо-переміщених осіб, медіації даних процесів, прогнозу їх подальшого розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Серед сильних сторін освітньої програми "Соціологія" ступеня магістр можна назвати: - широка мережа залучених зацікавлених роботодавців, які в тому числі надають бази практик; - працевлаштування переважної більшості випускників саме за отриманою спеціальністю, в тому числі працевлаштування на місяцях проходження практик; - потужна матеріальна база університету (в тому числі спортивно-рекреаційні зони), яка забезпечує комфортне, зручне перебування в університеті, широкі технічні можливості реалізації освітнього процесу в форматі онлайн; - активне вмотивоване здобувачів вищої освіти до самоврядування університету; - широкий спектр укладених міжнародних договорів даної ОП з закордонними університетами, реалізація таких проектів за участі в тому числі студентів; - активна громадянська, патріотична позиція НПП кафедри, що забезпечує реалізацію ОП, їх залученість як фахівців-практиків до діяльності не тільки в межах науково-педагогічної діяльності, а й в державному секторі, громадських організаціях регіону, органах місцевого самоврядування.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Серед слабких сторін ОП "Соціологія": - блочна система дисциплін на вибір, неавтоматизований механізм вибору дисциплін при наявності технічних можливостей, облікових записів. Рекомендується створити загальний перелік дисциплін на вибір, автоматизувати процес вибору дисциплін; - при наявності кафедри соціології та соціальної роботи, здобувачів вищої освіти на трьох освітньо-наукових рівнях, Центру соціологічних досліджень та соціальних ініціатив, соціологічні опитування в університеті не скоординовані, без залучення спеціалістів соціологів. Рекомендується активізувати діяльність Центру соціологічних досліджень та соціальних ініціатив як в напрямку координації соціологічних опитувань, досліджень університету, так і в напрямку його функціонування як бази практик для здобувачів даної ОП; - недостатня участь здобувачів вищої освіти в наявних можливостях даної ОП щодо міжнародних проектів, освітньо-наукових заходів, що проводяться загальноуніверситетського, національного рівня.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП «Соціологія» полягає у підготовці компетентного конкурентоспроможного фахівця, який здатний вирішувати складні задачі і проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру з соціології. У Статуті УжНУ (нова редакція, від 07.06.2016) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>), у п. 1.7. зазначено таке завдання Університету: «...проведення освітньої та наукової діяльності, здійснення підготовки фахівців з вищою освітою за відповідними освітньо-професійними, освітньо-науковими, науковими програмами на таких рівнях вищої освіти як початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, перший (бакалаврський) рівень, другий (магістерський) рівень, третій (освітньо-науковий) рівень, науковий рівень...» До основних завдань (п. 3.3. цього ж документу), окрім інших, включені такі: - досягнення синергії між освітньою та науковою діяльністю шляхом якнайширшого використання результатів досліджень у навчальній діяльності, зокрема в рамках спеціалізацій, наукової складової підготовки магістрів, стимулювання наукової діяльності викладачів; - збереження підготовки фахівців з класичних спеціальностей, які забезпечують сталість функціонування економічної та соціальної сфери регіону. Таким чином,

мета ОП відповідає цілі та стратегічним завданням університету, зокрема, в аспекті підготовки компетентного конкурентоспроможного фахівця. Враховуючи пріоритетні напрямки діяльності УжНУ, ОП «Соціологія» орієнтує майбутніх фахівців на опанування та практичне застосування новітніх методів збору соціологічної інформації, набуття необхідних компетенцій з управління та розв'язання конфліктів, формування навичок соціологічного аналізу сучасних соціальних нерівностей, отримання компетенцій здійснення медіації в громадах. Здобувачі вищої освіти на відповідній фокус-групі відзначили, що обрання цієї ОП не було для них випадковим, кожен з них зацікавлений у отриманні соціологічної освіти магістра в УжНУ, оскільки це необхідно для покращення їх професійної діяльності та кар'єрного зростання в мультикультурному і прикордонному регіоні України. Цю інформацію було підтверджено і на зустрічі з керівним складом університету, на цьому зауважили проректор з наукової роботи І. Миронюк, декан факультету суспільних наук Ю. Остапець.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

У якості додаткових доказів урахування інтересів стейкхолдерів були надані витяги з протоколів засідань робочої групи з розробки проекту ОП "Соціологія" зі спеціальності 054 «Соціологія», а також протокол засідання кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук, датовані 2020–2021 рр. (всього 5 документів). Дані документи свідчать про наступне: - питання щодо удосконалення змісту ОП розглядаються на засіданнях робочої групи з розробки проекту систематично; члени робочої групи обговорюють зміни до ОП (низку положень програмних компетенцій запропоновано членами журі II Туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності "Соціологія" (протокол № 3, від 30.03.2021 р.) або пов'язаних із затвердженням стандарту вищої освіти та ін.); - обговорюються та враховуються рекомендації та пропозиції роботодавців щодо змін ОП та навчальних планів. Окремі роботодавці (наприклад, Р. Жиленко, директор ГО «Карпатський фонд» та Р. Джуган, директор ГО «Карпатські обрії») запрошувалися на зустріч робочої групи для обговорення логіки та наповнюваності дисциплін фахового спрямування, де внесли окремі пропозиції щодо акцентування уваги на проблематиці конфліктного потенціалу закарпатського регіону, особливостей соціальної структури регіону в розрізі територіальних громад, а також рекомендації роботодавців щодо глибшого вивчення соціальних нерівностей (протокол № 1, від 18.11.2020 р.). У ЗВО налагоджена система опитувань з групами стейкхолдерів (здобувачами, випускниками, роботодавцями). Результати опитувань розміщуються у відкритому доступі на сайті ЗВО. Вищенаведену інформацію було підтверджено на фокус-групах з НПП, здобувачами та студентським самоврядуванням, випускниками, роботодавцями. За словами здобувачів та роботодавців, вони не залучаються безпосередньо до участі у обговореннях ОП на засіданнях кафедри та ради факультету. Втім підтвердили, що неодноразово обговорювали зміст ОП особисто з гарантом. Також в наданих документах не має інформації про те, що на засіданнях кафедри соціології та соціальної роботи заслуховуються питання, які стосуються результатів опитувань здобувачів, змін до ОП, що базуються на результатах опитувань; обговорюються результати опитувань випускників (стосовно їх кар'єрного шляху).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

На зустрічі з керівним складом проректор з наукової роботи І. Миронюк зауважив, що унікальне становище Закарпатської області зумовлює необхідність орієнтації ОП на транскордонну співпрацю з суміжними країнами. У процесі розробки ОП «Соціологія» враховано специфіку регіонального контексту. Зокрема, Стратегія розвитку Закарпатської області на період 2021-2027 (затверджена Рішенням обласної ради 01.10.2020 № 1840 <https://carpathia.gov.ua/storage/app/sites/21/Economics/201001-1840r.pdf>) зазначає, що географічне та геополітичне положення Закарпатської області зумовлює велику кількість мігрантів, біженців та внутрішньо переміщених осіб, національних меншин, що потребує додаткових специфічних послуг, фахової підготовки майбутніх соціологів до аналізу суспільних відносин та процесів з конфліктним потенціалом. Роботодавці на фокус-групі підкреслили, що місцевий ринок праці потребує фахівців, які на високому рівні володіють програмами збору та обробки соціологічних даних (SPSS та ін.), набувають необхідних соціологічних знань і практичних навичок для здійснення фахової діяльності, вирішення комплексних завдань та проблем в соціальній, освітній та науковій сферах, що і забезпечує дана ОП. Також працедавці акцентували увагу на тому, що у змісті ОП було враховано проблематику конфліктного потенціалу закарпатського регіону та в ОК розглянуті особливості соціальної структури регіону в розрізі територіальних громад, глибшого вивчення соціальних нерівностей. Гарант ОП Д. Афанасьєв на зустрічі з керівним складом зауважив, що при складанні актуальної ОП в УжНУ робоча група орієнтувалась на досвід впровадження існуючих з 2016 року ОП за соціологічним напрямом у Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка, Харківському національному університеті ім. В.Н.Каразіна, Львівському національному університеті ім. Івана Франка тощо. В рамках міжнародної співпраці вивчався досвід колег з ЗВО Угорщини, Словаччини, Польщі, Чехії у підготовці науковців-соціологів (в якості додаткових доказів було надано відповідні сертифікати проходження стажувань).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого

стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Соціологія» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія» розроблена згідно з вимогами Закону України «Про вищу освіту» та у відповідності до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 054 «Соціологія» затвердженого і введеного в дію Наказом МОН України від 5 січня 2021 року № 14. Проведений аналіз опису ОП дозволяє пересвідчитися у наступному: - мету ОП сформульовано з урахуванням цілі, зазначеної у стандарті; - ОП містить обов'язкові ОК, які передбачають засвоєння сучасних методів збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методик діагностики, експертизи та прогнозування інформаційно-комунікативних технологій («Дослідницькі парадигми в соціології», «Новітні методи аналізу соціологічної інформації», «Врегулювання конфліктів та медіація», «Науково-дослідницька (виробнича) практика» та ін.); - обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, з них обсяг дослідницької компоненти становить близько 37% (що відповідає стандарту – не менше 30%). Він забезпечується такими ОК: «Новітні методи аналізу соціологічної інформації» (4,5 кр. ЄКТС); «Стратегічне планування» (4 кр. ЄКТС); «Дослідницькі парадигми в соціології» (4 кр. ЄКТС); «Врегулювання конфліктів та медіація» (4 кр. ЄКТС); «Виконання та захист дипломної роботи (дипломного проекту) магістра» (16,5 кр. ЄКТС); - вибіркова складова становить 23 кр. ЄКТС – 25 % (що відповідає нормі); - сукупний обсяг кредитів, призначених для практики складає 13,5 кр. ЄКТС, що відповідає стандарту (не менш 9 кр. ЄКТС); - компетенції та ПНР відображені в описі ОП та досягаються а рахунок 12 обов'язкових ОК, що продемонстровано в матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, а 5 компонентів з Каталогу вибіркового дисциплін тим чи іншим чином підсилюють їх досягнення; - атестація студентів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (що відповідає стандарту). Слід зазначити, що ПНР передбачає забезпечення оволодіння майбутніми магістрами інтегральною компетентністю, за якою вони набудуть вміння вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері соціології з фокусом на врегулювання конфліктів та посередництво (медіацію).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. ОП має свою унікальність. По-перше, вона характеризується широким профілем (комплексністю) підготовки з метою максимального розширення можливостей працевлаштування випускників. В той же час, розробники ОП зробили фокус на посиленні формування у випускників компетенцій щодо управління конфліктами. Вказані компетенції є вкрай затребувані з огляду на триваючу агресію з боку росії. 2. В ОП зроблено акцент на синтезі найкращих практик підготовки кадрів соціологічного спрямування в Україні (зокрема, УжНУ у 2016 та 2018 роках був організатором Школи молодого соціолога, заснованої Соціологічною асоціацією України). 3. На ОП та у ЗВО систематично проводяться опитування здобувачів, запроваджені опитування роботодавців і випускників, результати яких є у вільному доступі на сайті ЗВО. 4. ОП повністю відповідає стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 054 «Соціологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Під час експертизи було з'ясовано, що представники від здобувачів, працевлаштувачів, випускників та гарант ОП обговорюють її зміст переважно неформально. Для забезпечення якості процесів перегляду та оновлення ОП, а також відкритого діалогу між представниками всіх ключових груп стейкхолдерів ЕГ рекомендує більш системно залучати зазначених осіб до офіційних процедур обговорення та перегляду змісту ОП на засіданнях кафедри та/або рада факультету.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1, експертна група дійшла висновку, що ОП «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія» та освітня діяльність за цією ОП, із недоліками, що не є суттєвими, загалом відповідають рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Соціологія» дорівнює 90 кр. ЄКТС. Вибіркова складова становить 23 кр. ЄКТС – 25 %, що відповідає нормі. Обсяг кожного ОК варіюється від 3 до 16,5 кр. ЄКТС. Обсяг дослідницької компоненти ОП становить близько 37% (що відповідає нормі – не менше 30%, встановленій стандартом вищої освіти). Сукупний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, становить 13,5 кр., з них 7,5 – виробнича; 6 – педагогічна (мінімальний обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, відповідно до стандарту - 9 кр.). Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) повною мірою відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Серед обов'язкових ОК до тих, що безпосередньо стосуються фахової соціологічної підготовки, слід віднести такі: «Стратегічне планування» (4 кр. ЄКТС); «Глобальні проблеми сучасності» (4 кр. ЄКТС); «Новітні методи аналізу соціологічної інформації» (4,5 кр. ЄКТС); «Врегулювання конфліктів та медіація» (4 кр. ЄКТС); «Дослідницькі парадигми в соціології» (4 кр. ЄКТС); «Соціологія емоцій» (3,5 кр. ЄКТС); «Сучасні соціальні нерівності» (4 кр. ЄКТС); «Науково-дослідницька (виробнича) практика» (7,5 кр. ЄКТС); «Наукова у ВНЗ (педагогічна) практика» (6 кр. ЄКТС); «Виконання та захист дипломної роботи (дипломного проєкту) магістра» (16,5 кр. ЄКТС). В цілому – мінімум 75% обов'язкових ОК. Серед наведених ОК дослідницьку компоненту ОП становлять: «Новітні методи аналізу соціологічної інформації» (4,5 кр. ЄКТС); «Дослідницькі парадигми в соціології» (4 кр. ЄКТС); «Стратегічне планування» (4 кр. ЄКТС); «Виконання та захист дипломної роботи (дипломного проєкту) магістра» (16,5 кр. ЄКТС) (загальний обсяг - близько 33 %). Унікальність ОП забезпечують ОК, які в сукупності складають щонайменше 31,1%. Серед них «Соціологія емоцій» (3,5 кр. ЄКТС); «Сучасні соціальні нерівності» (4 кр. ЄКТС); «Врегулювання конфліктів та медіація» (4 кр. ЄКТС); «Науково-дослідницька (виробнича) практика» (7,5 кр. ЄКТС) забезпечують фундаментальність соціологічної підготовки, а також «Психологія та педагогіка вищої школи» (3 кр. ЄКТС) і «Наукова у ВНЗ (педагогічна) практика» (6 кр. ЄКТС) забезпечують спроможність до викладання у ЗВО. В цілому, аналіз змісту ОП «Соціологія» свідчить про те, що вказані компоненти надають можливість підготовки фахівців, здатних розв'язувати складні професійні та практичні завдання у сфері соціології з акцентом на знаннях, уміннях та практичних навичках у сфері суспільної проблематики, врегулювання конфліктів, фасилітації діалогів, медіації. Зміст ОП відповідає стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 054 «Соціологія», має чітку структуру, освітні компоненти ОП логічно взаємопов'язані. Аналіз матриць відповідності ОК/ЗК і СК, ОК/ПРН дозволив переконатися, що в сукупності ОК, які включені до ОП, дозволяють досягти заявлених цілей та ПНР.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У стандарті для другого рівня вищої освіти предметна область спеціальності визначається такими об'єктами вивчення: соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи, спільноти та суспільства; соціальні явища та процеси; громадська думка; культура тощо. Серед методів та методик, які також складають предметну область, стандартом визначені такі: сучасні методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативні технології. Аналіз змісту обов'язкових ОК за ОП «Соціологія» свідчить про те, що з переліченими об'єктами безпосередньо пов'язані: «Новітні методи аналізу соціологічної інформації» (4,5 кр. ЄКТС); «Врегулювання конфліктів та медіація» (4 кр. ЄКТС); «Дослідницькі парадигми в соціології» (4 кр. ЄКТС); «Соціологія емоцій» (3,5 кр. ЄКТС); «Сучасні соціальні нерівності» (4 кр. ЄКТС); «Науково-дослідницька (виробнича) практика» (7,5 кр. ЄКТС); «Наукова у ВНЗ (педагогічна) практика» (6 кр. ЄКТС); «Виконання та захист дипломної роботи (дипломного проєкту) магістра» (16,5 кр. ЄКТС). В цілому – 55,5% від загального обсягу ОП. Пов'язані з об'єктами вивчення: «Психологія та педагогіка вищої школи» (3 кр. ЄКТС); «Наукова у ВНЗ (педагогічна) практика» (6 кр. ЄКТС); «Професійне іншомовне ділове спілкування» (6 кр. ЄКТС); Загалом – 15 кр. ЄКТС. Згадані на початку методи та методики є об'єктом таких обов'язкових ОК як: «Новітні методи аналізу соціологічної інформації» (4,5 кр. ЄКТС); «Стратегічне планування» (4 кр. ЄКТС); «Дослідницькі парадигми в соціології» (4 кр. ЄКТС); «Науково-дослідницька (виробнича) практика» (7,5 кр. ЄКТС). Загалом – 20 кр. ЄКТС. Оволодіння загальними, фаховими компетентностями та досягнення ПНР навчання підсилюється низкою вибірових дисциплін, насамперед: «Врегулювання конфліктів у сфері освіти та науки» (4 кр. ЄКТС); «Аналіз якісних даних» (4 кр. ЄКТС); «Соціологія війни» (4 кр. ЄКТС); «Глобальні проблеми сучасності» (4 кр. ЄКТС); «Математичне моделювання в соціології» (3 кр. ЄКТС). Перелік навчальних дисциплін ОП, за рекомендацією роботодавців, надає можливість отримувати навички управління у територіальних громадах, які після завершення чергового етапу реформи децентралізації стали одними з головних суб'єктів економічного та соціально-політичного життя («Соціальний капітал локальної спільноти» (4 кр. ЄКТС); «Врегулювання конфліктів та медіація в громаді» (4 кр. ЄКТС); «Соціологія міграції» (4 кр. ЄКТС).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Право здобувача вищої освіти на вибір навчальних дисциплін передбачено п. 3.2. Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ (Наказ ректора ДВНЗ УжНУ №61/01-04 від 24.12.2020 року) <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> та Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у УжНУ <https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26403> (Наказ ректора ДВНЗ «УжНУ» №158/01-04 від 03.03.2020 року. Відповідно до п. 4.4. даного Положення для здобувачів, які навчаються за освітніми програмами другого (магістерського) рівня усіх форм навчання, у яких вибіркові дисципліни заплановано в осінньому семестрі першого року навчання, реєстрація на вивчення вибіркового дисциплін організовується під час подачі оригіналів документів для зарахування на навчання у приймальній комісії Університету. Здобувачі на відповідній фокус-групі проінформували про згадану процедуру. 1 етап: реєстрація та прийом заяв на вивчення вибіркового дисциплін осіннього семестру організовується під час подачі оригіналів документів шляхом ознайомлення з ОП, навчальним планом та переліком вибіркового компонентів, передбачених ОП та анотацією до них; 2 етап: після ознайомлення із запропонованими матеріалами впродовж першого тижня теоретичного навчання здобувачі вищої освіти зараховуються на обрані ними вибіркові курси за розпорядженням декана факультету. Підтвердили свою задоволеність можливістю реалізації права вибору. За словами здобувачів, процедура вибору не автоматизована та має певні незручності у використанні. Також висловили побажання щодо зміни процедури вибору, а саме: надання презентацій вибіркового дисциплін зі сторони НПП. Наявність можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії підтверджується змістом додаткових доказів, наданих експертній групі, а саме: індивідуальні плани здобувачів першого року навчання, які свідчать про те, що здобувачі свідомо робили свій вибір, вивчали відповідні дисципліни і були успішно атестовані.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до ОП та НП за спеціальністю 054 «Соціологія» здобувачі вищої освіти проходять науково-дослідницьку (виробничу) та наукову у ВНЗ (педагогічну) практики у ЗВО. Виробнича практика, за навчальним планом ОП «Соціологія», відбувається у першому семестрі другого року навчання. Вона передбачає залучення здобувачів до проведення соціологічних та інших досліджень, обробку та аналіз даних. Серед баз виробничої практики представлені ГО «Карпатська фундація», Карпатський центр політінгів досліджень, ГО «Карпатські обрії», які спеціалізуються на проведенні соціологічних досліджень (у якості додаткових доказів надано три договори, укладені з базами практик). На фокус-групі з роботодавцями були присутні представники шести організацій: ГО «Карпатські обрії»; ГО «Карпатський фонд»; Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти, управління превентивної діяльності головного управління Національної поліції в Закарпатській області; Закарпатський обласний центр соціально-психологічної допомоги, управління патрульної поліції в Закарпатській області. Вони проінформували про зміст практики (проведення соціологічних досліджень), а також високо оцінили підготовку здобувачів в цілому. На зустрічі зі здобувачами здобувачі першого року навчання підтвердили свою обізнаність щодо того, яким буде зміст їх виробничої практики наступного року.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На фокус-групах зі здобувачами і НПП було уточнено питання щодо формування Soft skills. Здобувачі проінформували про те, що завдяки методам дискусії, проектної роботи, які застосовуються на заняттях, у них формуються, в першу чергу, аналітичні, лідерські та комунікативні навички, навички зі сфери врегулювання конфліктів та медіації. Студенти підкреслили як можливість, так і безпосередній досвід щодо існування неформальної освіти (професійна перепідготовка за проектом NUPASS, тренінги з пошуку роботи, ненасильницького спілкування, академічної мобільності та соціальних заходів), що є важливими для набуття соціальних та перехідних навичок. НПП розповіли про використання ними методів, які мають стосунок до формування Soft skills. Наприклад, в ході вивчення дисципліни, пов'язаної з аналізом соціальних нерівностей, викладач активно застосовує проблемні завдання, які формують універсальні навички розв'язання проблемних ситуацій. У межах ОК використовуються методи та техніки їх формування: виконання дослідницьких і практичних завдань, підготовка рефератів, презентацій та есеїв, командна робота, кейс-метод, групові дискусії тощо. Окрім зазначеного, слід підкреслити, що здобувачі мотивуються НПП до проведення власних досліджень, апробації їх результатів на конференціях. Здобувачка другого року навчання розповіла, що взяла участь у конференції, на якій висвітлювала результати власного дослідження.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт соціолога відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз НП свідчить про те, що обсяг навантаження для окремого ОК складається з аудиторних годин (лекцій, семінарських (практичних) занять, консультацій тощо), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. НП ОП «Соціологія» (денної форми навчання) розроблено відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ. Загальний обсяг годин за ОП складає 2700 год. На аудиторні заняття припадає 674 год (25%). Із них лекції складають 332 год (49%), практичні заняття – 342 год (51%). На самостійну та індивідуальну роботу здобувачів припадає відповідно 1426 год (53%) та 600 (22%). Таким чином, співвідношення між аудиторними заняттями та самостійною роботою складає 25% до 75%, а аудиторне тижневе навантаження складає 20 год., що створює для здобувачів ОП «Соціологія» достатній простір для індивідуальної дослідницької роботи, розвиває навички самостійного пошуку інформації, її аналізу та представлення результатів. У свою чергу аудиторні години розподілені таким чином: обов'язкові освітні компоненти – 418 год (62%), вибіркові – 256 год (38%). Таке співвідношення відповідає вимогам Положення та дозволяє досягти ПНР, передбачених ОП. Учасники фокус-групи зі здобувачами підтвердили, що навантаження є оптимальним і їх влаштовує. Наголосили на тому, що все логічно у даній ОП. Здобувачі зазначили, що на ОП дійсно можливо сформувати індивідуальний план навчання. В тому числі й тому, що викладачі надають якісні індивідуальні консультації і завжди відкриті для такої діяльності. Здобувачі підтвердили, що вони мають можливість висловити своє незадоволення, в тому числі і щодо навантаження, а також обсягом окремих ОК: гаранту ОП, викладачу, який забезпечує певний ОК, через участь у опитуваннях. У закладі вищої освіти проводяться систематичні анонімні опитування, які, зокрема, містять і питання щодо навантаження. Результати опитувань оговорюються на засіданнях кафедри, робочих радах адміністрації університету. До цих заходів обов'язково запрошуються здобувачі представники студентського самоврядування факультетів, в тому числі й факультету суспільних наук (зі свідчень учасників зустрічі зі студентським самоврядуванням).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою на ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Зміст даної ОП є цікавим, не дивлячись на те, що назва є стандартною для спеціальності 054 «Соціологія». Відповідно до цього змісту можна зробити висновок, що на відміну від інших національних соціологічних ОП, орієнтованих на формування навичок з проведення прикладних досліджень, ОП «Соціологія» спрямована на формування фундаментального соціологічного знання, яке надає можливість отримувати навички управлінської діяльності у територіальних громадах. В ОП зроблено акцент на опануванні та практичному застосуванні новітніх методів збору соціологічної інформації, набуття необхідних компетенцій з управління та розв'язання конфліктів, формування навичок соціологічного аналізу сучасних соціальних нерівностей, отримання компетенцій здійснення медіації в громадах, освітній сфері тощо. 2. Зміст ОП повною мірою відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Він дозволяє сформувати компетентності, необхідні для ефективної дослідницької роботи, а також передбачає формування базових компетентностей викладача. 3. Індивідуальний підхід на ОП реалізується на високому рівні, на чому неодноразово зауважували здобувачі під час фокус-груп, підтверджуючи релевантними прикладами. 4. Практична підготовка здобувачів забезпечується не тільки програмними ОК, але й залученням до соціологічних досліджень за власними науковими інтересами, до апробації отриманих результатів на конференціях, до підготовки й опублікування наукових публікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Процедура вибору не автоматизована, що додає декілька незручностей у процесі вибору вибіркових дисциплін. Рекомендується розробити автоматизовану систему вибору з каталогів вибіркових дисциплін та вдосконалити їх презентацію, тим паче що технічна можливість у ЗВО та кафедри наявна. 2. В ОП вибіркові дисципліни подано через блочну систему, що не є ефективним та звукує можливість здобувачів створювати індивідуальну освітню траєкторію (наприклад, якщо в блоці знаходяться дисципліни, які зацікавили здобувача і він бажає вивчати саме їх, а вибрати можна лише одну). Рекомендується усунути блочну систему вибору вибіркових дисциплін, щоб розширити можливість індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на численні сильні сторони та позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що не дивлячись на незначні недоліки, ОП відповідає якісним характеристикам Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому є чіткими, зрозумілими та доступними. Очевидно, що в поточному році вони були змінені через воєнні дії, подовжені терміни вступу, екзамену, зарахування, на що звертають увагу НПП кафедри. Абітурієнти даної ОП вперше в поточному році складають магістерський тест навчальної компетентності та фаховий іспит. З боку студентів також не було нарікань щодо правил та процедури вступу на навчання, про що магістри першого року вказували на зустрічі зі здобувачами вищої освіти. В цілому в університеті не зменшилась кількість абітурієнтів на рівні бакалавра (більше 5 тис.). Потенціал набору більшої кількості магістрів теж був і з точки зору спрощеної процедури вступу, і з точки зору загального уявлення про відносну небезпеку даного регіону під час війни.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому університету формуються відповідно до умов прийому для здобувачів вищої освіти у 2022 року, розроблені МОН України в поточному році. Як дана ОП, так і університет в цілому, вирішили не створювати додаткових внутрішньоуніверситетських умов для вступу на всі рівні вищої освіти, які представлені в університеті. Правила прийому розміщені на офіційному сайті університету, викладені доступно та зрозуміло, а посилання на самі правила представлені у звіті про самооцінювання. Два роки тому на даній ОП діяли додаткові умови для перехрестного вступу (тобто для вступу абітурієнтів з інших, ніж соціологія, ОП). НПП даної програми розглядають можливість в майбутньому додати до фахового іспиту математичну складову, оскільки, на їх погляд, існує проблема з математичною компетенцією студентів, які вже вступили на ОП "Соціологія". Спеціально організована сесія МТНК та фахового іспиту проводиться у терміни, встановлені МОН України. В поточному році також впроваджено мотиваційний лист, врахування оцінки якого було заплановано на випадки однакових сукупних результатів МТНК та фахового іспиту абітурієнтів. Втім, на даній ОП, таких випадків під час вступної кампанії в поточному році не було. Вага МТНК та фахового іспиту - по 0,5.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності прописана у низці розміщених на офіційному сайті університету документів, які регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, серед них: Положенням про академічну мобільність студентів у ДВНЗ «УжНУ», Положенням про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» та Положенням про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ДВНЗ «УжНУ». Посилання на всі ці документи є у звіті про самооцінювання даної ОП. Всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з ними на сайті. Освітні компоненти перезараховує декан факультету за заявою здобувача вищої освіти та погодженням із завідувачами кафедр, які забезпечують викладання цих освітніх компонент на підставі представленого документу про попередню освіту, зокрема: академічної довідки; додатка до диплома про вищу освіту; витягу з навчальної картки здобувача вищої освіти. Наприклад, студентці другого курсу Б.Швендтер, яка в межах реалізації міжнародної академічної мобільності за програмою ERASMUS протягом 6 міс. перебувала в Фінляндії, було безперешкодно перераховано дисципліни, які за змістом відповідали дисциплінам на даній ОП в УжНУ. Крім того, був переведений відповідно до Положень на дану ОП у 2022 році шляхом поновлення студент Гайчук, якому було перезараховано результати навчання за попереднім місцем навчання (Закарпатський інститут імені Августина Волошина Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна академія управління персоналом»). Недоліком в наведеному випадку було те,

що студент контрактної форми навчання невчасно вніс оплату і тому певною мірою вийшов за межі відведеного часу на процес поновлення, відповідно наказ про його зарахування теж було видано з запізненням. Кафедра врахувала недосконалість даної процедури та в подальшому буде дотримуватись встановлених процедурних термінів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Результати неформальної освіти регулюються Положенням про порядок визнання в УжНУ результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Таке право поширюється на всіх здобувачів. Академічні наставники інформують здобувачів у своїх групах про таку можливість (здобувачі на зустрічах підтвердили даний факт). Процес повинен виглядати таким чином: здобувач звертається із заявою встановленого взірця до керівника структурного підрозділу з проханням визнати результати, здобуті у неформальній освіті та додає документи, які їх підтверджують. Керівник структурного підрозділу формує предметну комісію, яка вивчає можливість визнання результатів та, у разі позитивного рішення, визначає форми і строки проведення оцінювання. До предметної комісії входять завідувач кафедри, гарант освітньої програми та викладач з даної дисципліни. Предметна комісія проводить оцінювання. У випадку позитивного результату, приймається рішення про занесення результатів оцінювання до додаткової відомості обліку, залікової книжки та звільнення здобувача від вивчення дисципліни у наступному семестрі. Проте, не дивлячись на реальні можливості здобуття неформальної освіти через наявність міжнародних проєктів, співпраці з громадськими організаціями регіону тощо, випадків перезарахування результатів неформальної освіти на даній ОП другого освітнього рівня не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Прозорі та чіткі правила, якими користуються здобувачі вищої освіти при реалізації міжнародної академічної мобільності. 2. Дана ОП, як і Університет в цілому, вміло використовують наявність спільних кордонів з чотирма країнами, укладаючи договори про співпрацю, реалізуючи міжнародні освітньо-наукові, соціально-культурні проєкти з ЗВО країн-сусідів. Тобто ОП має значні можливості для реалізації міжнародної академічної мобільності як для студентів так і для НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Незначна кількість поновлених студентів з огляду на потенціал переміщених до регіону внутрішніх біженців та попит на спеціалістів даного профілю. 2. Слабка залученість студентів до міжнародної академічної мобільності, до отримання та перезарахування неформальної освіти. Рекомендується: дотримуватись процедури зокрема переведення студентів з інших ЗВО. Інтенсифікувати процес рекрутації студентів на дану ОП, зокрема враховуючи і попит на спеціалістів в регіоні зі специфічним міжнародним культурно-соціальним кліматом. І враховуючи більше 300 тис. внутрішніх біженців, які зараз знаходяться в регіоні (частина з них ймовірно залишиться після закінчення військових дій на території України). Кількість бажаючих поновитись, перевестись, зокрема зі східних та південних регіонів України, ймовірно буде зростати, що буде стимулювати здобувачів в тому числі й до здобуття неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони, ОП загалом відповідає визначеному Критерію. Наявні реальні практики визнання результатів, отриманих в інших ЗВО, є чіткими, зрозумілими; відповідні документи знаходяться у відкритому доступі на сайті університету. Незначні недоліки не впливають в цілому на позитивну оцінку та можуть бути усунені в найкоротші терміни.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

В ЗВО навчання відбувається у змішаному форматі, зокрема перший курс навчається у дві зміни за очною формою, а інші курси - у онлайн форматі. Здобувачі даної ОП навчаються онлайн. За їхніми свідченнями, в університеті активно використовується система Moodle, в якій здобувачі можуть знаходити не тільки тексти лекцій, розміщені викладачами, а й відео матеріали, тестові завдання, списки додаткової літератури, саму додаткову літературу. Також на заняттях використовується програма ZOOM, google meet. Для внутрішньої комунікації, координації процесу навчання використовуються viber, telegram. Здобувачі другого курсу навчання (представники першого курсу хоч і були присутні на зустрічі зі здобувачами вищої освіти, але на момент акредитаційної експертизи практично ще не приступали до навчання) задоволені формами навчання та методами ведення навчальних занять. Підтверджують, що НПП цікавляться тим, в який спосіб зручніше було б проводити навчальні та практичні заняття. Серед методів, які застосовуються НПП, здобувачі назвали: лекції, дискусії, відеопрезентації, обговорення. Крім того відзначили творчий, доброзичливий та товариський клімат на кафедрі з точки зору взаємовідносин між учасниками освітнього процесу. Здобувачі ЗВО, які раніше навчалися в УжНУ на першому освітньому рівні, продовжують користуватись своїми обліковими записами, а для здобувачів, які вступили до магістратури з інших ЗВО, створюються нові облікові записи (електронна пошта в домені uzhnu.edu.ua), які надають їм доступ до системи електронного навчання Moodle, електронного репозитарію.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Кожен факультет ЗВО має сторінку/групу на Facebook та в Instagram, які використовуються для конструктивної комунікації зі здобувачами, інформування про заходи, конференції, тренінги тощо. Здобувачі вищої освіти на зустрічі підтвердили, що на початку навчального семестру академічний куратор курсу (у бесіді було прояснено, що це куратор або тьютор групи) ознайомлює їх з РНП, графіком навчального процесу. На перших заняттях НПП інформують здобувачів вищої освіти про цілі, зміст програми дисципліни, очікувані результати навчання, форми і методи навчання та засоби діагностики і критерії оцінювання результатів навчання. Крім того, з інформацією, про цілі, компетентності, ПРН на даній ОП можна ознайомитись на сайті УжНУ, посилання на який наведено у звіті про самооцінювання. Здобувачі підтвердили постійний налагоджений контакт з викладачами відносно всіх питань навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У здобувачів вищої освіти є можливість брати участь у реалізації наукових тематик кафедри соціології та соціальної роботи: «Соціологічний портрет Закарпаття» (2017-2022), «Локальні відповіді на глобальні соціальні виклики» (2022-2027)», а також у дослідженнях викладачів через такі види співпраці, як: підготовка наукових публікацій; участь у конференціях та наукових семінарах; участь у конкурсах науково-дослідних робіт; організація наукових заходів у ЗВО у співпраці з Радою молодих вчених УжНУ. Вся інформація про конкурси науково-дослідних робіт (проектів), гранти, конференції, наукові семінари та інші можливості поєднання дослідницької діяльності з навчанням для здобувачів вищої освіти розміщена на сайті УжНУ у розділі «Інфо-центр – Наукова діяльність». Наявність таких досліджень підтверджується наданою документацією, інформацією, отриманою від випускників даної ОП. Зокрема, в університеті нещодавно створено Центр соціологічних досліджень та соціальних ініціатив, в межах якого планується проводити практики студентів, проведення соціологічних досліджень для потреб зокрема факультету, кафедри, даної ОП. Про підтримку стейкхолдерами досліджень, які проводять магістри на даній ОП під час практик, свідчить те, що переважна більшість випускників даної ОП після закінчення навчання працює саме в місцях проходження ними практик. Зокрема, здобувачі ОП надають дослідницьку підтримку ОТГ у складанні соціальних паспортів, беруть участь у тренінговій діяльності, інформаційній, просвітницькій діяльності щодо покращення соціальної, економічної систем регіону в межах проходження практики та написання магістерських робіт. Також здобувачі вищої освіти мають можливість публікувати результати досліджень у студентському віснику «Соціально-політичні студії», який регулярно видається на факультеті суспільних наук. Протягом 2021-2023 рр. на базі кафедри відбувається Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт із спеціальності "Соціологія". Випускники даної ОП підтвердили участь і у Всеукраїнському конкурсі студентських робіт, і публікації у студентському віснику "Соціально-політичні студії".

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст та наповнення ОП регулярно, раз на рік, обговорюється та переглядається методичною комісією факультету. Останній такий перегляд відбувався в травні 2021 року. Оновлення ОП регламентується Положенням про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в УжНУ, та Положенням про систему

внутрішнього забезпечення якості освіти УжНУ, посилання на які подано в звіті про самооцінювання. В наслідок перегляду даної ОП та появою в ній нових ОК проф. Ф.Шандор розробив нову робочу програму «Дослідницькі парадигми в соціології», доц. О.Кацьора розробив ОК «Врегулювання конфліктів та медіація», а доц. О.Орос розробила ОК «Соціологія емоцій». Оновлення змісту ОК у багатьох випадках, за словами НПП, викликане появою нових наукових досліджень та досягнень у соціологічній науці: за результатами захисту дисертацій, написання кваліфікаційних робіт магістрів зі спеціальності, у контексті роботи над монографіями та навчальними посібниками, за результатами підвищення кваліфікації НПП. Роботодавці, представники баз практик підтверджують регулярні, в першу чергу, неформальні, обговорення складових ОП, пропозицій щодо внесення змін. Так, за пропозицією роботодавців на даній ОП було збільшено кількість годин на практику. Р.Жиленко, директор ГО «Карпатський фонд», пов'язаною з транскордонною співпрацею, реалізацією дослідницьких проектів (вивчення стану громадянського суспільства, перспектив туризму регіону, соціально-політичних відносин з сусідніми країнами) зауважив, що практично всі співробітники його організації, крім бухгалтера, є випускниками даної ОП, що свідчить про високий рівень кваліфікації та довіри до випускників ОП "Соціологія" в УжНУ..

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Дана ОП має значну кількість укладених договорів з закордонними університетами, які реально реалізуються учасниками освітнього процесу. Міжнародна діяльність УжНУ регламентуються Положенням про академічну мобільність студентів, та Стратегією інтернаціоналізації УжНУ, посилання на які наводяться у звіті про самооцінювання. Інформацію щодо можливостей міжнародної академічної мобільності в УжНУ можна отримати у відділі міжнародних зв'язків, хоча представник відділу не зміг навести приклади участі у програмах міжнародної освітньо-наукової співпраці серед магістрів цієї ОП. Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar та ідентифікаційних систем: ResearcherID, ORCID, LinkedIn. НПП і здобувачі ОП беруть участь у міжнародних конференціях, мають публікації в наукометричних зарубіжних журналах, у тому числі спільні з іноземними колегами. До заходів кафедри залучаються зарубіжні студенти. Зокрема 28 червня 2022 року університет в рамках українсько-британської ініціативи підписав меморандум про співпрацю з Університетом Центрального Ланкаширу. Меморандум передбачає обмін студентами за спеціальністю "Соціологія", гостьові лекції та ін. Завідувач кафедри Ф.Шандор проінформував, зокрема, про підручники з соціології, видані співробітниками кафедри, перекладені угорською мовою. Саме за цими підручниками відбувається навчання в університеті м.Дебрецен, Угорщина. Також професор Ф.Шандор є членом Академії наук Угорщини. Одним з показників ефективної міжнародної співпраці є те, що УжНУ першим в Україні, завдяки закордонним колегам, отримав ліцензовану програму SPSS for Windows. Роботодавці даної ОП в межах зустрічі проінформували про те, що також реалізують міжнародні проекти. Р.Жиленко зауважив, що саме його фонд є найбільшим грантодавцем в регіоні, залучаючи до фінансування фонди США, фонд братів Рокфелерів, фонд "Схід-Захід", Французьку фандрайзингову компанію, Нідерландські організації, Вишеградський фонд, тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. ОП "Соціологія" має достойну широку базу практик, з представниками яких укладено офіційні договори. Зацікавленість даних організацій у здобувачах даної ОП свідчить і про високий рівень їх кваліфікації та компетентності і про затребуваність в регіоні в спеціалістах-соціологах. 2. Випускники даної ОП активно приймали участь у конференціях, в тому числі організованих даною ОП, публікувались у наукових виданнях. 3. У ЗВО наявні сприятливі умови для розвитку творчих та професійних здібностей здобувачів. Навчання в УжНУ є студентоцентрованим. Викладачі є відкритими для спілкування зі студентами. 4. Система Moodle забезпечує навчальні потреби здобувачів, особливо за умов карантину, війни, активно ними використовується. 5. В університеті в цілому розвинена активна міжнародна діяльність, зокрема з ЗВО Польщі, Угорщини, Словаччини, Чехії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Центр соціологічних досліджень та соціальних ініціатив був створений в університеті відносно недавно. Практичної діяльності Центру поки що немає, здобувачі не знають про його існування. Тобто, не проводяться навчальні практики для здобувачів соціологів; соціологічні дослідження для потреб зокрема університету в цілому, відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, студентського самоврядування, факультету, кафедри, даної ОП носять розрізнений характер, не завжди з залученням до програмування, розробки інструментарію, проведення польових робіт, обробки та аналізу інформації соціологів. Рекомендується активізувати діяльність Центру соціологічних досліджень та соціальних ініціатив, зокрема в напрямку практик студентів, координації соціологічних досліджень університету. 2. Студенти даної ОП, у порівнянні з випускниками, слабо залучені до наукової діяльності, що певною мірою нівелює активні зусилля кафедри. Рекомендується залучати здобувачів даної ОП до наукової діяльності, участі в конференціях, зокрема до Всеукраїнської студентської олімпіади з соціології, Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з соціології, зовнішніх студентських наукових конференцій. 3. За словами здобувачів вони не повною мірою залучені

до обговорення та прийняття рішень щодо перегляду ОП. Рекомендується активізувати участь здобувачів даної ОП у засіданнях кафедри та радах факультету для обговорення та перегляду змісту, ЗК/СК, ПНР та ОК даної ОП, що буде сприяти зростанню якості освіти за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Наведені сильні сторони (ЗВО в цілому створює всі необхідні можливості для розвитку міжнародних проєктів учасників навчального процесу) перекривають незначні недоліки, які можуть бути усунені в найкоротші терміни, та надають можливість стверджувати, що ОП відповідає якісним характеристикам Критерію 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів описані у робочих програмах навчальних дисциплін, які доступні всім учасникам освітнього процесу на сайті університету. Також форми контрольних заходів та критерії оцінювання описані у Положенні про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ, яке також знаходиться у вільному доступі на сайті ЗВО. Факт ознайомлення з робочими програмами підтвердив валідність форм контрольних заходів. Під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти останні підтвердили чіткість та зрозумілість описаних форм контролю, а також повідомляли про завчасне інформування щодо застосування форм контрольних заходів у межах кожної дисципліни (інформування проводиться протягом першого заняття кожної дисципліни). Окрім того, за результатами останнього опитування здобувачів вищої освіти даної ОП, більшість опитаних вважає порядок та критерії оцінювання знань чіткими та зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Згідно з Положенням про дипломну роботу УжНУ, атестація здобувачів вищої освіти за даною ОП здійснюється у формі публічного захисту дипломної магістерської роботи. Форма атестації здобувачів відповідає вимогам стандарту вищої освіти. У вільному доступі на сайті ЗВО також знаходяться методичні рекомендації до написання магістерських робіт, в яких, зокрема, містяться вимоги щодо відсутності академічного плагіату в роботах. Викладачі, які за сумісництвом мали практику наукового керівництва магістерськими дипломними робіт під час зустрічі підтвердили факт перевірки магістерських робіт на плагіат.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів описана у робочих навчальних програмах дисциплін, які доступні усім учасникам освітнього процесу на сайті ЗВО. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується нормами Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ, зокрема для проведення іспитів та заліків існує практика залучення викладача-лектора разом із викладачем, який проводить семінарські або практичні заняття. Втім, ця практика вказана як бажана, але проте не обов'язкова. Щодо конфліктних ситуацій, то згідно з інформацією, наданою у звіті про самооцінювання, в університеті діє Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Згідно з результатами інтерв'ю зі здобувачами прецедентів щодо врегулювання конфлікту інтересів не траплялося. В університеті діє Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів та заліків, яке також визначає порядок повторного проходження контрольних заходів. Під час розмови представники студентства підтвердили ознайомленість із регламентом повторного проходження контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В університеті діє Положення про академічну доброчесність в ДВНЗ «УжНУ», Етичний кодекс ДВНЗ «Ужгородський національний університет» та Положення про комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ», які містять основні стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в освітньому процесі ЗВО. Викладачі під час фокус-груп підтвердили, що ЗВО систематично поширює інформацію про академічну доброчесність, зокрема поширюються тематичні інформаційні матеріали (буклети), проводяться вебінари з тематики академічної доброчесності для здобувачів та НПП. Як викладачі, так і здобувачі наголошували на усному інформуванні щодо необхідності дотримання академічної доброчесності у контексті конкретних дисциплін. Окрему роль в популяризації ідей академічної доброчесності відіграють органи студентського самоврядування, зокрема провідну роль у цьому процесі відіграє Наукове товариство студентів, аспірантів та докторантів УжНУ. Голова Наукового товариства факультету суспільних наук О. Павлей під час зустрічі зокрема проінформувала про проведення лекцій на тему АД на так званих «годинах наставника». Одним із технологічних рішень для протидії академічній недоброчесності є використання програм Unicheck та StrikePlagiarism для перевірки студентських робіт на наявність плагіату. У випадку зі здобувачами, окрім згаданих у звіті про самооцінювання повторного проходження оцінювання, позбавлення академічної стипендії та відрахування із ЗВО, здобувачі під час фокус-групового інтерв'ю пригадували про можливість зменшення фінального балу здобувача у разі знаходження у його науковій роботі певного некритичного відсотку запозичення. За результатами фокус-груп зі здобувачами та викладачами учасники повідомляли, що порушення правил академічної доброчесності не фіксувалися.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Комп'ютерне тестування на платформі Moodle як одна з форм проведення контрольних заходів надає значні переваги у процесі імплементації принципів академічної доброчесності в освітньому процесі даної ОП, оскільки подібна форма тестування передбачає значні обмеження у часі для виконання тестових завдань, що сприяє унеможливленню використання сторонніх джерел студентством для надання відповідей на поставлені запитання. 2. Проведення опитування здобувачів щодо форм контролю та критеріїв оцінювання знань дає змогу отримати максимально ґрунтовний та релевантний зворотній фідбек та використати отримані оцінки й рекомендації для покращення освітнього процесу за даною ОП. 3. Варто також відзначити активність ЗВО у популяризації ідей академічної доброчесності та зокрема активне залучення органів студентського самоврядування до популяризації ідей академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Залучення обох викладачів (того, хто проводить лекції, і того, хто проводить практичні/семінарські заняття) для проведення іспитів вказана як бажана умова для забезпечення об'єктивності екзаменаторів у відповідному Положенні. Рекомендується забезпечити відповідну умову як обов'язкову. 2. З огляду на дистанційний формат навчання класичні для офлайн форми проведення контрольних заходів можуть бути не функціональними, оскільки стає неможливим проконтролювати та унеможливити використання сторонніх джерел замість власних суджень і знань здобувачами для формулювання відповідей на питання екзаменів та заліків. Рекомендується запровадити комп'ютерне тестування на платформі Moodle як одну з форм проведення контрольних заходів. Формат тестових завдань зі строго обмеженим часом на проходження завдань максимально унеможливить прояви академічної недоброчесності серед здобувачів. 3. Окрім зазначених ЗВО реакцій на порушення академічної доброчесності, здобувачі під час інтерв'ю згадували про можливість зняття балів за наявність плагіату в роботі, хоча подібні санкції в методичних рекомендаціях до виконання магістерських робіт не прописані. Рекомендується систематизувати перелік можливих санкцій за порушення принципів академічної доброчесності при написанні дипломних робіт. Також відсутній чіткий опис процедури перевірки інших студентських робіт на наявність плагіату, окрім кваліфікаційних (зокрема робіт, пов'язаних із поточним контролем знань здобувачів).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом практика реалізації ОП відповідає Критерію 5, хоча і є певні недоліки, які можна усунути протягом найближчого часу.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Практично всі НПП даної ОП мають можливість для підвищення кваліфікації та регулярно проходять стажування з дисциплін, які вони викладають на даній ОП. Стажування протягом 2020-2021 рр. пройшли: в Польщі (О.Бартош, Ф.Шандор), Болгарії (Н.Варга, Д.Афанасьєв), Румунії (Р.Жиленко, О.Повідайчик, О.Орос). Викладачі ОП беруть участь у тренінгах та семінарах щодо соціальної адаптації військовослужбовців (Ф.Шандор, Р.Жиленко). Центр інформаційних технологій УжНУ проводить курси з ефективного використання ІТ для співробітників ЗВО, в яких брали участь і НПП даної ОП (зокрема Розроблення дистанційних курсів з використанням платформи Moodle). Завідувач кафедри Ф.Шандор був відзначений нагородою Президента України.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В університеті існує продуктивний механізм рейтингування НПП, результати якого враховуються як при преміюванні, так і при продовженні контракту з НПП. Начальник відділу кадрів І.Фалач підтвердила врахування даного показника, а також таких показників як публікації у високоцитованих виданнях, результати наукової діяльності, видання підручників, посібників, стажування (в першу чергу міжнародні стажування) при укладанні контракту з НПП. В основному контракти з НПП укладаються на 5 років. Проблем зі скороченням штатних одиниць в університеті немає, оскільки в поточному році університет як мінімум не зменшив об'ємів набору студентів. Переважна більшість нинішніх працівників є випускниками даної ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

УжНУ підписано і реалізуються: Меморандум про співпрацю з Національним інститутом стратегічних досліджень, Меморандум про співпрацю з Закарпатською обласною державною адміністрацією, Меморандум про порозуміння та співпрацю з Ужгородською міською радою. Роботодавці підтвердили на зустрічі факт реальної співпраці за цими меморандумами. Експертизу ОП провели: Л.Сокурянська, О.Іваць, Д.Ман. Департамент соціальної політики Ужгородської міської ради надав відгук на ОП. Діє тристоронній договір про співпрацю між Закарпатським обласним центром соціальних служб, Департаментом соціального захисту населення облдержадміністрації та кафедрою соціології та соціальної роботи УжНУ. Здобувачі ОП беруть участь у заходах роботодавців, на яких вони знайомлять здобувачів із своєю роботою, проводять тренінги. В УжНУ проходять: «Дні кар'єри ЄС», «Ярмарки вакансій», «Дні відкритих дверей». На зустрічі роботодавці підтвердили свою не тільки зацікавленість у даній ОП, у здобувачах та випускниках даної програми, а й високо оцінили якість їхньої підготовки в УжНУ на кафедрі соціології та соціальної роботи. Підтвердили високий попит на спеціалістів та підкреслили, що такий попит з часом буде тільки зростати.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Результати обговорення на зустрічі з роботодавцями виявили, що серед роботодавців регіону є велике зацікавлення та попит на спеціалістів випускників даної ОП. Тобто в даному випадку роботодавці займають реальну активну позицію в залученні здобувачів. В більшості випадків здобувачам після проходження практики пропонують залишитись працювати на місці проходження практики. Крім того ситуація на даній ОП виглядає таким чином, що практично всі НПП, які забезпечують навчання на даній ОП, є також практиками у різних проявах діяльності соціологів. Так НПП групи забезпечення ОП «Соціологія» мають як практичний досвід фахівців-соціологів, так і досвід роботи в державних установах в якості керівників громадських організацій, що займаються проведенням соціологічних досліджень. Наприклад, Ф.Шандор - депутат 8-го скликання Закарпатської обласної ради (2020); директор Карпатського центру політгових досліджень (з 1998 р.) - член ради з питань розвитку туризму при голові Закарпатської ОДА (2019 р.), координатор проекту; Н.Варга - голова Закарпатського регіонального відділення Соціологічної асоціації України, Керівник «Центру соціологічних досліджень та соціальних ініціатив»; О.Кацьора - голова ресурсного центру у Закарпатській області ГО «Справа Кольпінга в Україні», який реалізує міжнародний проєкт «Підтримка груп самопомогі та розбудова соціальних структур в Україні».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті передбачено довгострокове та короткострокове підвищення кваліфікації серед НПП. Довгострокове підвищення кваліфікації орієнтоване на поглиблення фахових, науково-методичних, педагогічних, соціально-гуманітарних та управлінських компетентностей. Участь в семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, «круглих столах» передбачають короткострокові програми підвищення кваліфікації. Варто відзначити, що сприяє професійному розвитку НПП також доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus і Web of Science та можливість публікації статей у виданнях університету.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В УжНУ передбачено заохочення видавничої діяльності НПП університету через щоквартальне преміювання авторських колективів за статті, які опубліковані в журналах, що входять до науково-метричних баз даних Scopus та Web of Science. Ряд викладачів представленої даної ОП одержували премії за подібні публікації (Д.Афанасьєв, О.Бартош, Н.Варга, О.Кацьора, О.Орос, О.Повідайчик, Ф.Шандор). Головний бухгалтер Р.Вовчанська під час зустрічі підтвердили виплати від 4 до 20 тис. грн. окремим НПП та членам авторського колективу за друк статей у видання, що цитуються у базах даних Scopus та Web of Science. Крім того, для забезпечення системи якості та для об'єктивного аналізу якості роботи науково-педагогічних працівників, університет проводить щорічне визначення їх рейтингу. 10% викладачів, які отримали найвищі показники, отримують матеріальне заохочення - 15% доплати до заробітної плати протягом року. Критерії рейтингу щорічно змінюються, а їх актуальність, принцип підбору, універсальність для кожної кафедри попередньо обговорюються перед затвердженням на Вченій раді університету. За високі рейтингові показники відзначалися наступні НПП ОП "Соціологія": К.Новосад (2019, 2020), О.Бартош (2019, 2021), О.Повідайчик (2019), Ф.Шандор (2017 р., 2018 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Склалась унікальна ситуація, де переважна більшість викладачів є ще й практиками, які, крім науково-педагогічної діяльності, активно задіяні й у реалізації соціально-культурних, громадських, в тому числі міжнародних, програм та проєктів. 2. Звідувач кафедри професор Ф.Шандор є прикладом для наслідування, про що заявляють і здобувачі, і викладачі і випускники, який крім значних досягнень в укладанні та реалізації міжнародних проєктів, активній участі у громадському житті регіону, значні наукові досягнення, створення мережі активних роботодавців, за власним бажанням у складі ЗСУ боронить територію України від російських окупантів. Наявність таких особистостей в університеті, на ОП сприяють позитивному іміджеві як університету в цілому, так і даній ОП, образу успішного та активного науковця, викладача, професіонала, активного громадського діяча. 3. В університеті розроблено та впроваджено ефективний механізм преміювання НПП за результати їх річної науково-педагогічної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Академічна та/або професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП "Соціологія" в частині формування професійних компетентностей, потребує підвищення та посилення відповідності НД. При тому, що університет і зокрема дана ОП має широкі зв'язки як з ОП "Соціологія" в університетах України, так і в закордонних ЗВО в межах укладених міжнародних угод. Так, викладач дисципліни "Новітні методи аналізу соціологічної інформації" В.Рюль бажано підвищити кваліфікацію, пройти стажування за тематикою дисципліни. Рекомендується: посилити публікаційну активність НПП шляхом опублікування науково-методичних видань (посібників, підручників, комплексів, методичних матеріалів), наукових статей у закордонних та фахових соціологічних виданнях України за тематикою дисциплін, які викладаються на даній ОП; приймати участь у національних та міжнародних соціологічних конференціях, наукових проєктах, програмах академічної мобільності; сприяти підвищенню професійної майстерності за програмами довгострокового підвищення кваліфікації з метою розробки навчально-методичних матеріалів. 2. Залучати роботодавців до навчального процесу, зокрема до читання разових лекцій, курсу лекцій, проведення тренінгів, воркшопів.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Університет, гарант ОП та співробітники кафедри, які займаються підготовкою здобувачів-соціологів даної ОП, системно працюють над відповідністю кваліфікації НПП соціологічним дисциплінам, які вони читають. В університеті наявний структурний підрозділ та загальна практика підвищення педагогічної майстерності викладачів, проте необхідно більшою мірою сприяти підвищенню кваліфікації НПП, залучених до викладання за даною ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази університету підтвердив переважну наявність ресурсів, необхідних для досягнення ПНР та цілей, визначених ОП - кафедра, що забезпечує функціонування даної ОП, має у розпорядженні комп'ютерний клас із достатньою кількістю ПК, на яких встановлене необхідне програмне забезпечення. Згідно з інформацією, отриманою від представництва викладацького складу, дана ОП була однією з перших, в реалізації освітнього процесу якої була використана ліцензована версія програми для обробки та аналізу статистичних даних SPSS. Під час обговорення здобувачі даної ОП підтвердили достатність ресурсів для навчального процесу, зокрема у ситуації онлайн формату навчання студентство має можливість звернутися до викладача дисципліни, програма якої передбачає роботу із програмним устаткуванням, аби отримати копію ліцензійної версії SPSS для самостійного встановлення на особистий ПК. Для забезпечення потреб ОП функціонує загальноуніверситетська та кафедральна бібліотека. Огляд матеріально-технічного забезпечення продемонстрував, що бібліотеки мають в своєму розпорядженні базову фахову соціологічну літературу, втім репертуар літератури представлений у дещо недостатньому обсязі (з найсвіжіших надходжень було продемонстровано лише останній випуск журналу «Український соціум»). Також згідно з даними, отриманими під час зустрічі з директоркою Наукової бібліотеки університету М.Медведь, фахової соціологічної літератури англійською мовою (чи іншими іноземними мовами) у репертуарі бібліотеки недостатньо. Також здобувачі даної ОП мають можливість отримати місце в гуртожитку університету. На даний момент серед здобувачів даної ОП ніхто не проживає в гуртожитку.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час розмови зі здобувачами та НПП підтверджено наявність безкоштовного доступу до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів університету, необхідних для навчання за даною ОП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Питання безпечності освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів регламентують такі нормативні документи як Правила внутрішнього розпорядку УжНУ, Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках, Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у УжНУ. Ознайомлення із додатковими документами, наданими ЗВО підтверджують проведення перевірки навчальних приміщень у сферах техногенної та пожежної безпеки. Згідно із результатами перевірки було винесено низку зауважень щодо стану системи протипожежної безпеки у навчальних приміщеннях. На зустрічі із гарантом ОП було підтверджено, що на даний момент ЗВО практично врахував рекомендації ДСНС щодо покращення системи протипожежної безпеки в навчальних корпусах. Відповідно до результатів огляду було встановлено датчики пожежної сигналізації. Згідно з результатами останніх опитувань здобувачів вищої освіти, більшість опитаних задовільно оцінює наповненість матеріально-технічної бази, релевантної для відтворення освітнього процесу за даною ОП, втім інформації про опитування здобувачів щодо задоволення іншими аспектами їхньої життєдіяльності на офіційному сайті ЗВО не знайдено. Доступ студентства до механізмів підтримки психічного здоров'я забезпечується роботою Соціально-психологічної служби УжНУ. Згідно з результатами зустрічі із представницею служби С.Кулаковою, здобувачі даної ОП найчастіше звертаються з проблемами кризи самоідентифікації та життєвої невизначеності. Центр розробляє програму роботи з конкретним здобувачем відповідно до специфіки кожного запиту. Здобувачі поінформовані про можливість скористатися послугами служби, втім серед присутніх здобувачів ОП ніхто не мав подібного досвіду.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час бесіди студенти підтвердили наявність ефективної комунікації з деканатом факультету, зокрема відзначалася достатність усієї необхідної інформації на сайті ЗВО. Окрім того, здобувачі повідомляли про налагодженість регулярної системи інформувань щодо освітнього процесу у групових каналах соціальних мереж та месенджерів. Для забезпечення соціальної підтримки здобувачів працює Соціально-психологічна служба, Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування, Юридична клініка. З бесіди зі здобувачами стало зрозуміло, що останні поінформовані про наявність і функціонування наведених структур, а також знають про механізми користування їх послугами. В ЗВО існує добре налагоджена система органів студентського самоврядування, до яких входить Студентська рада університету, студентський профком та Наукове товариство студентів. Органи студентського самоврядування забезпечують надання соціальної підтримки здобувачам та проведення просвітницьких заходів в університеті. Враховуючи досвід дистанційного формату навчання, Соціально-психологічна служба організувала можливість проведення дистанційних консультацій для здобувачів вищої освіти. Також з огляду на відгуки студентства щодо забезпеченості інформацією про освітній процес, університет забезпечує достатність інформаційної підтримки здобувачів під час дистанційного навчання. Прикладів надання соціальної підтримки здобувачам даної ОП здобувачами не наведено.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Соціальна та психологічна підтримка осіб з особливими освітніми потребами реалізована задовільно – цьому сприяють штатні психологи Соціально-психологічної служби (соціальна адаптація, інформування, психологічна підтримка), профком (соціальні виплати). Демонстрація відео, на якому було представлено матеріально-технічну базу університету, підтвердила, що навчальний корпус обладнаний пандусом та ліфтом. В умовах дистанційної освіти можливість онлайн-навчання реалізується достатньою мірою. Попри задекларовану наявність спеціального програмного забезпечення для осіб з вадами зору та наявність успішних кейсів атестованих здобувачів (з вадами зору) даної ОП з особливими освітніми потребами, одна з випускниць зазначила про те, що освітній простір університету потребує подальшого розвитку в напрямку забезпечення інклюзивності освіти.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика процедури та механізму вирішення конфліктів визначена в Етичному кодексі, Положенні про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти та Антикорупційній програмі університету. Зокрема в університеті існує Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій. Процедура звернення до Комісії детально описана в звіті про самооцінювання даної ОП. Усі учасники освітнього процесу поінформовані про можливості інституційного вирішення конфліктних ситуацій. Згідно з інформацією, наданою НПП на зустрічі, наразі кафедра не має досвіду виникнення та вирішення конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Огляд матеріально-технічної бази підтвердив наявність необхідного базового програмного забезпечення для обробки та аналізу даних. Розмова зі здобувачами також підтвердила достатність матеріально-технічного оснащення ОП для відтворення освітнього процесу в умовах дистанційного формату навчання. 2. Варто відзначити також позитивний стан приміщення студентського гуртожитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Застаріла науково-методична база фахової літератури для даної ОП. Рекомендується регулярно поповнювати книжковий арсенал, насамперед кафедральної бібліотеки, актуальною та ексклюзивною фаховою літературою. 2. Рекомендується розширювати репертуар актуальної іншомовної (англомовної зокрема) соціологічної літератури для даної ОП, аби розвивати включеність здобувачів та НПП у міжнародний науковий контекст. 3. Згідно з даними обговорення з окремими представниками випускників, ОП потребує системності у забезпеченні доступу здобувачів з інклюзією до освітнього простору.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом практика реалізації ОП відповідає Критерію 7. Є декілька недоліків, які не перешкоджають реалізації освітнього процесу за даною ОП, та можуть бути усунені в короткий проміжок часу.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Документи, якими регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП: Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>; Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>. За словами керівниці відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу М.Сабадош ОП розробляється проектною групою на чолі з керівником, узгоджується з групою забезпечення, зі стейкхолдерами, розглядається та затверджується кафедрою соціології та соціальної роботи та Вченою радою факультету суспільних наук, першим проректором. Останні зміни до ОП були внесені у зв'язку з тим, що 05.01.2021 р. був затверджений стандарт вищої освіти ОП "Соціологія" рівня магістра. Зміни стосувалися програмних компетентностей, ПРН, переліку ОК. Запропоновано унікальні програмні компетентності: ЗК07. Здатність планувати і здійснювати міжособистісну взаємодію. ЗК08. Здатність усвідомлювати проблематику рівних можливостей в суспільстві, зокрема у її гендерних, расових, вікових аспектах; СК09. Здатність розв'язувати конфлікти та вести діалог з усіма зацікавленими соціальними суб'єктами; СК10. Здатність виконувати роль медіатора в громадах, освітніх закладах, вирішувати суперечності в позасудовому порядку; СК11. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями. Запропоновані унікальні програмні результати навчання, зокрема додано: ПР11. Проводити аналіз та ідентифікацію конфлікту, визначати можливості та способи інтервенції, медіабельність конфлікту; ПР12. Проводити медіаційні сесії, фасилітувати діалоги; ПР13. Активно слухати, перефразувати, резюмувати, ставити запитання, аналізувати невербальні прояви комунікації. На підтвердження експертній групі були надані відповідні додаткові докази: витяги з протоколів засідань робочої групи з розробки проекту ОП «Соціологія» зі спеціальності 054 «Соціологія», а також протокол засідання кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук, датовані 2020–2021 рр. (всього 5 документів).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО здобувачі залучені до процесу перегляду ОП через членство у студентському самоврядуванні та інституціоналізовану систему моніторингу якості ОП. Важливим засобом залучення здобувачів до перегляду ОП є опитування, які дозволяють здобувачам визначати найбільш актуальні для них аспекти освітнього процесу та надавати власні оцінки. В якості додаткових доказів експертній групі були надані анкети та результати опитувань різних груп стейкгольдерів. Здобувачі на відповідній фокус-групі повідомили, що наприкінці семестру брали участь у опитуваннях, які проводилися для визначення рівня якості викладання на факультеті. В цілому, НПП ОП запроваджена практика врахування індивідуальних інтересів і побажань здобувачів з вибором теми магістерського дослідження. Слід звернути увагу на те, що на відповідних фокус-групах із адміністративним персоналом та представниками студентського самоврядування членами експертної групи було виявлено часткове залучення здобувачів даної ОП у підготовці та аналізі проведених опитувань. Надані результати опитувань малої кількості респондентів (8 здобувачів, 9 роботодавців) містять відсоткові співвідношення (тобто кількісний аналіз), хоча доцільніше у таких випадках використовувати якісні методи досліджень та аналізу, чи надавати результати таких опитувань у долях або особах. У ЗВО діє Положення про студентське самоврядування в УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/7589>, згідно з яким здобувачі мають право брати участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти. На факультеті суспільних наук функціонує Студентська рада факультету, профком студентів та наукове товариство студентів, які активно співпрацюють з НПП та адміністрацією факультетів та ЗВО. В цілому фокус-група з представниками студентського самоврядування засвідчила їхню високу обізнаність та компетентність. Члени студентського самоврядування звернули увагу на те, що їх представників залучають до процесу організації університетських опитувань, а також надають можливість вносити свої пропозиції та корективи до навчального процесу (наприклад, щодо впровадження дистанційної освіти у період росту кількості захворювань на Covid-19) та засвідчили, що їхня думка враховується.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Кафедра соціології та соціальної роботи співпрацює з роботодавцями з метою осучаснення змісту освітнього процесу. При укладанні ОП у редакції 2021 року до рецензування було запрошено Д.Мана, заступника голови Закарпатської обласної ради та О.Іваць, кандидатку соціологічних наук, заступницю директора з науково-дослідної роботи та міжнародної діяльності Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, доцентку кафедри менеджменту та інноваційного розвитку освіти. На фокус-групі роботодавці зазначили, що мають регулярні формальні та неформальні зустрічі з НПП факультету та гарантом ОП. Враховуючи фокус ОП на підготовку фахівців для роботи з врегулювання конфліктів, кафедра залучає до співпраці відповідні структурні підрозділи. Наприклад, Державна установа «Центр пробації» в Закарпатській області співпрацює з УжНУ за різними напрямками: організація проходження практики здобувачів кафедри, проведення фокусованих соціологічних досліджень тощо (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/kafedra-sotsiologiji-ta-sotsrobotispivpratsyuje-z-stejkholderami.htm>). В цілому зустріч з роботодавцями дає підстави стверджувати про наявність сталого контруктивного зв'язку між ними та ОП, що акредитується.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На зустрічі із адміністративним персоналом, керівниця центру гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування М.Яцьків зазначила, що у структурі УжНУ функціонує Центр кар'єри https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center.. В рамках своєї роботи Центр збирає контактну інформацію випускників поточного року та оновлює існуючу базу контактів. Зібрані контакти використовуються для проведення періодичних опитувань щодо стану працевлаштування випускників. Також, зі слів гаранта ОП Д.Афанасьєва, факультет та кафедра відслідковують інформацію про працевлаштування своїх випускників (відбуваються зустрічі із випускниками магістратури спеціальності 054 "Соціологія" різних років, здійснюються опитування випускників ОП попередніх років з метою налагодження ефективного зворотнього зв'язку) та розміщує результати на власній сторінці кафедри офіційного сайту університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/48630>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На зустрічі із адміністративним персоналом було уточнено, що у ЗВО є відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, який займається проведенням загальноуніверситетських досліджень, Центр соціологічних досліджень та соціальних ініціатив при кафедрі соціології та соціальної роботи, який створено для опитувань за запитами та потребами факультету. Але члени експертної групи не отримали підтвердженнь, що Центр ефективно виконує свої функції, а здобувачі вищої освіти на даній ОП приймають участь у плануванні, проведенні та аналізі результатів цих досліджень. Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості вищої освіти є самооцінювання ОП, яке може проводитись як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості вищої освіти, так і з ініціативи гаранта ОП з метою здійснення планових процедур по контролю якості. Під час підготовки ОП 2021 року, робоча група погодила виключення комплексного іспиту з фаху з переліку обов'язкових компонент ОП. Причинами такого рішення стали: затвердження галузевого стандарту зі спеціальності 054 "Соціологія", в якому не передбачено проведення іспиту як обов'язкової умови атестації здобувачів та низький бал успішності здобувачів попередніх років.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У 2017 році відбулася первинна акредитація ОП «Соціологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Експерти минулої акредитаційної експертизи вважали за необхідне продовжити видання навчальних посібників та підручників НПП випускаючої кафедри за профілем соціологічних дисциплін; посилити роботу кафедри соціології та соціальної роботи у напрямку розвитку міжнародної співпраці, участі здобувачів та НПП у міжнародних заходах, грантових програмах, що сприятиме підвищенню рівня конкурентоспроможності спеціальності; збільшити кількість наукових публікацій НПП кафедри у фахових виданнях іноземних держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз; удосконалювати в навчальному процесі сучасні інноваційні технології в діагностиці якості навчання; підтримувати в актуальному стані веб-сторінку кафедри соціології та соціальної роботи на сайті університету як для позиціонування кафедри в інформаційному просторі, так і для використання у навчальному процесі. Зі слів гаранта ОП більшість з цих зауважень врахована, зокрема, НПП кафедри збільшили останнім часом кількість публікацій у фахових виданнях та виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. У червні 2021 р. на факультеті було проведено методичний

семінар «Акредитація освітніх програм: досвід та перспективи проведення». Гаранті ОП, завідувачі кафедр, члени методичної комісії, викладачі, методисти, лаборанти, представники студентства ФСН та керівництво Відділу ліцензування та акредитації ЗВО обговорили досвід проведення акредитацій, зокрема, зміни в ліцензійних умовах, вимоги до кадрового забезпечення, застосування критеріїв оцінювання якості ОП, залучення для підсилення кадрового складу фахівців-практиків, роботу академнаставників. Було надано рекомендації щодо підготовки ОП до акредитаційних експертиз <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/na-fsn-proveli-seminar-akreditatsiya-osvithniprogram.htm>

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Академічна спільнота постійно залучена до внутрішнього забезпечення якості ОП, що сприяє розвитку внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті. Про цей факт свідчить наявність низки внутрішніх документів ЗВО, які регулюють забезпечення якості освіти, зокрема, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667> та Положення про моніторинг якості освітнього процесу в ДВНЗ УжНУ <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>. На рівні кафедр відповідальним є гарант ОП і учасники робочої групи (проєктування та оновлення ОП), НПП (забезпечення якості окремих ОК). Завідувач кафедри, гарант ОП та відповідальні особи координують реалізацію процедур внутрішнього контролю. На рівні факультету забезпечення якості знань здійснюється деканом факультету, науково-методичною комісією та Вченою радою факультету. На загальноуніверситетському рівні визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Вчена рада УжНУ. Відділ планування, організації та контролю освітнього процесу та Відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу здійснюють систематичний контроль якості освітнього процесу та незалежний моніторинг якості знань здобувачів вищої освіти. На зустрічі з НПП експертна група отримала інформацію, що при розробці першої ОП підготовки магістрів у квітні 2016 року на базі УжНУ відбулася Школа молодого соціолога за участі науковців-соціологів з різних регіонів України. Робочою групою учасникам Школи було запропоновано ознайомитись з проєктом ОП «Соціологія» та внести свої пропозиції та зауваження. Зокрема, в дискусії прийняли участь проф. С.Бакіров, проф. Є.Головаха, проф. Л.Сокурянська, проф. Л.Хижняк, проф. С.Щудло та інші. На початку квітня 2021 року в УжНУ відбувся II Тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Соціологія». Під час робочих зустрічей конкурсу члени журі обговорювали шляхи впровадження галузевого стандарту за спеціальністю 054 «Соціологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти у освітню діяльність ЗВО та запропонували низку положень програмних компетенцій (протокол № 3, від 30.03.2021 р).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. ЗВО дотримується чіткої, зрозумілої, прозорої процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. 2. Наявні регулярні конструктивні стосунки з зовнішніми стейкхолдерами та міцний практичний зв'язок між ними. 3. Присутній системний підхід в моніторингу якості освітнього процесу на всіх рівнях (університетський, на рівні факультету, студентського самоврядування). 4. Дієвість та обізнаність студентського самоврядування, як важливого важеля забезпечення якості освітнього процесу. 5. Вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності з реалізації ОП та вирішення їх на інституційному рівні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Часткове залучення здобувачів даної ОП до підготовки проведення та аналізу опитувань. Надані результати опитувань малої кількості респондентів (8 здобувачів, 9 роботодавців) містять процентні співвідношення. Рекомендується використовувати якісні методи досліджень, надавати результати таких опитувань у долях або особах. 2. Рекомендується систематизувати механізм проведення опитувань, досліджень в університеті, створити на базі Центра соціологічних досліджень та соціальних ініціатив базу практики для здобувачів соціологічної освіти. Залучати не тільки для створення, а й для аналізу університетських опитувань фахівців-соціологів, магістрів даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що ОП в цілому відповідає якісним характеристикам Критерію 8. Зазначені недоліки не справляють суттєвого негативного впливу на якість ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регламентуються правилами та процедурами, прописаними у таких документах, як Статут УжНУ, Положення про організацію освітнього процесу в УжНУ, Правила внутрішнього розпорядку УжНУ, Положення про академічну доброчесність УжНУ, Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених УжНУ, Положення про студентське самоврядування УжНУ. Усі документи знаходяться у відкритому доступі на сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Факт перевірки веб-сайту університету підтвердив, що проект ОП був оприлюднений до її затвердження з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Документ з описом даної ОП та робочі програми всіх навчальних дисциплін розміщені на сайті університету. Під час зустрічі здобувачі підтвердили достатність та вчасність подачі опублікованої на сайті ЗВО інформації щодо ОП. Проте на сайті ЗВО, зокрема в розділах, що стосуються даної ОП, немає опублікованих протоколів засідань кафедри, відповідальної за реалізацію даної ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Основна інформація та матеріали щодо даної ОП, в тому числі робочі програми навчальних дисциплін, доступні всім стейкхолдерам та широкому загалу на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендується оприлюднювати протоколи засідань кафедри соціології та соціальної роботи, відповідальної за реалізацію освітнього процесу за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом практика реалізації ОП відповідає Критерію 9. Несуттєві недоліки, можна усунути в найкоротші терміни.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Колісник Лариса Олексіївна

Члени експертної групи

Борюшкіна Оксана Володимирівна

Гресь Катерина Володимирівна